

Asemanseudun kehittäminen: Sujuvampaa liikkumista ja elinvoimaa Jämsään -hanke

Khall 20.01.2025 § 4
2406/02.05.02/2025

Valmistelija: elinkeinopäällikkö Marja Salonen, puh 044 9018997

Keski-Suomen liitolla on jäljellä Jämsälle osoitettua AKKE-rahoitusta 1 357 600 euroa, joka on tarkoitettu äkillisen rakennemuutoksen hoitoon vuosille 2022–2024. Rahoitus on myönnetty Kaipolan tehtaan sulkemisen jälkeisten rakennemuutosten hoitoon ja tukee työpaikkojen luomista, elinkeinotoiminnan kehittämistä sekä alueen toimintaympäristön parantamista. Alueiden kestävän kasvun ja elinvoiman (AKKE) hankkeisiin voidaan myöntää korkeintaan 80 % rahoitus.

Asemanseudun kehittäminen: Sujuvampaa liikkumista ja elinvoimaa Jämsään

Elinvoimatoimi on valmistellut Asemanseudun kehittäminen -hanketta, jonka tavoitteena on parantaa asemanseudun saavutettavuutta, sujuvoittaa liikenneketjuja ja madaltaa joukkoliikenteen käyttökynnystä. Hankkeen investoinnit tähtäävät työ- ja vapaa-ajan matkustamisen helpottamiseen sekä alueen elinvoimaedun ja asumisen kehittämiseen.

Jämsän asemalla tehtiin vuonna 2023 lähes 140 000 matkaa, mikä tarkoittaa keskimäärin 380 matkaa vuorokaudessa. Matkustajamäärät ovat kasvaneet 39 % vuodesta 2019. Pendelöintiä tapahtuu erityisesti Jyväskylän, Tampereen ja Oriveden suuntiin eri kulkuvälineillä, mikä tuottaa päivittäin noin 1 500 edestakaista työmatkaa. Himoksen matkailu kasvattaa liikennettä erityisesti viikonloppuisin ja lomakausina.

Selvitykset tukevat kehittämistarpeita: FCG:n raportti "Jämsän alueen rakennuskannan asumispotentiaalin selvitys" (liitteenä, julkaistu 13.11.2023) korostaa asemanseudun kehittämisen tärkeyttä. Selvityksen mukaan alue on keskeinen liikenteen solmukohta, jonka kehittäminen tukisi työssäkäyntiä, yritystoimintaa ja asuinviihtyvyyttä. Nykytilassa palvelut ja liikenne yhteydet ovat kuitenkin puutteellisia, mikä heikentää alueen houkuttelevuutta erityisesti joukkoliikenteen ja pendelöinnin näkökulmasta.

Rambollin raportti "Jämsän sujuvat ja kestävät matkaketjut, asemanseudun viitesuunnitelma" (julkaistu 5.11.2024) tunnistaa, että asemanseutu ei vastaa nykypäivän tarpeita liikkumisen sujuvuuden, liityntäpysäköinnin, kevyen liikenteen tai matkustajapalveluiden osalta. Yrityshaastatteluissa ja matkustajakyselyissä esille nousivat erityisesti liityntäyhteyksien puutteet, matkustajapalveluiden kehittämistarpeet sekä pysäköintiratkaisujen ja opasteiden puutteellisuus.

Kehittämisehdotukset:

Selvitysten perusteella asemanseudun kehittämiseksi esitetään:

- Liikennejärjestelyjen parantaminen: Pyörä- ja kävelyreittien sekä ajoneuvoliikenteen yhteyksien sujuvoittaminen.
- Pysäköinnin kehittäminen: Liityntäpysäköinnin, sähköautojen latauspisteiden ja lukittujen pyöräparkkien rakentaminen.
- Palvelutason nosto: Matkustajapalvelujen, kuten odotustilojen, WC-tilojen ja opasteiden lisääminen.
- Ympäristön elävöittäminen: Pitkällä aikavälillä aseman ympäristöön esitetään asuinrakennuksia ja lähipalveluja, jotka lisäävät alueen houkuttelevuutta ja elinvoimaa sekä tukevat työssäkäyntiä.

Vaikutukset ja tavoitteet: Asemanseudun kehittäminen parantaa liikkumisen sujuvuutta, joukkoliikenteen käyttöä ja alueen elinvoimaa. Paremmat liittymäjärjestelyt, liityntäpysäköinti ja kevyen liikenteen reitit tukevat matkaketjujen sujuvuutta sekä madaltavat joukkoliikenteen käyttökynnystä. Tämä kehitys palvelee alueen yrityksiä, oppilaitoksia ja asukkaita, houkuttelee uusia asukkaita ja matkailijoita, parantaa Himoksen saavutettavuutta ja lisää alueen vetovoimaa.

Asemanseudun kehittäminen korjaa liikenneyhteyksien ja palveluiden puutteita, mikä edistää työvoiman liikkuvuutta ja matkaketjujen sujuvuutta. Tämä lisää alueen houkuttelevuutta yritysten sijoittumiskohteena. Hanke tarjoaa kansainvälisille työntekijöille ja vierailijoille toimivat matkustusratkaisut, mikä vahvistaa alueen yritysten kansallista ja kansainvälistä yhteistyötä. Lisäksi se edistää koulutusyhteistyötä ja tukee osaavan työvoiman saatavuutta uudistuvaa teollisuuteen Kaipolan teollisuusalueelle, Hallin ilmailualueelle ja muihin kehityskohteisiin. Mm. Energia- ja datahankkeet sekä teollisuusalueiden kehittyminen edellyttävät koulutetun työvoiman saatavuutta ja joustavaa liikkumista.

Tavoitteena on käynnistää viitesuunnitelman mukainen asemanseudun kehittäminen, tarkennettu suunnittelutyö sekä lyhyen ja pitkän tähtäimen toimenpiteet. Näillä toimilla tähdätään alueen liikenteen, palveluiden ja elinvoiman kokonaisvaltaiseen parantamiseen. Parannukset tukevat myös kestävästä liikkumisesta, vähentävät päästöjä ja nostavat Jämsän asemaa modernina keskuksena kahden suuren kaupungin välissä.

Asemanseudun kehittämiseen esitetään hanketta, jonka kustannusarvio on 980 490 €. Haettavan investointituen osuus on 70 % (686 343 €) ja Jämsän kaupungin omarahoitusosuus 30 % (294 147 €). Hanke toteutetaan aikavälillä 1.4.2025 – 31.12.2027. Talousarvioon ja taloussuunnitelmiin vuosille 2025-2027 esitetään hankkeelle varattavaksi yhteensä 980 490 € määräraha. Määräraha jakaantuu siten, että vuodelle 2025 lisätalousarviossa varataan 200 000 € määräraha hankkeen suunnitteluun ja käynnistämiseen. Vuoden 2026 taloussuunnitelmaan varataan 450 000 € ja vuodelle 2027 330 490 € määrärahat investoinnin toteuttamiseen.

Toimivalta, johon päätös perustuu:
Hallintosääntö § 25 / kaupunginhallituksen tehtävät ja toimivalta

- 1) Kaupunginhallitus päättää hakea rahoitusta Asemanseudun kehittäminen: Sujuvampaa liikkumista ja elinvoimaa Jämsään -hankkeelle.
- 2) Kaupunginhallitus esittää valtuustolle määrärahan varaamista lisätalousarviossa vuosille 2025-2027 yhteensä 980 490 €.
- 3) Hankkeen toteutuksesta vastaa elinvoimatoimi.
- 4) Kaupunginhallitus valtuuttaa elinkeinopäällikön hoitamaan hakemusprosessin ja siihen tarvittavien tietojen toimittamisen rahoittajalle ja tekemään hakemukseen tarvittavat vähäiset muutokset.
- 5) Tämä pykälä tarkastetaan kokouksessa.

Päätös

Ehdotus hyväksyttiin.

Elinkeinopäällikkö Marja Salonen oli läsnä asian käsittelyn aikana.